

USTAWA

z dnia 20 lipca 2001 r.

o kredycie konsumenckim.¹⁾

(Dz. U. z dnia 18 września 2001 r.)

Art. 1. Ustawa reguluje zasady i tryb zawierania umów o kredyt konsumencki, zasady ochrony konsumenta, który zawarł umowę o kredyt konsumencki, oraz obowiązki przedsiębiorcy, który udzielił kredytu konsumenckiego.

Art. 2. 1. Przez umowę o kredyt konsumencki rozumie się umowę, na mocy której przedsiębiorca w zakresie swojej działalności, zwany dalej "kredytodawcą", udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi kredytu w jakiegokolwiek postaci.

2. Za umowę o kredyt konsumencki uważa się w szczególności:

- 1) umowę pożyczki,
- 2) umowę kredytu w rozumieniu przepisów prawa bankowego,
- 3) umowę o odroczeniu konsumentowi terminu spełnienia świadczenia pieniężnego,
- 4) umowę, na mocy której świadczenie pieniężne konsumenta ma zostać spełnione później niż świadczenie kredytodawcy,
- 5) umowę, na mocy której kredytodawca zobowiązany jest do zaciągnięcia zobowiązania wobec osoby trzeciej, a konsument - do zwrotu kredytodawcy spełnionego świadczenia.
- 6) ⁽¹⁾ (uchylony).

3. Ustawę stosuje się także do umów, na mocy których spółdzielcza kasa oszczędnościowo-kredytowa w zakresie swojej działalności udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia swojemu członkowi kredytu w celu bezpośrednio niezwiązanym z działalnością gospodarczą.

4. Konsumentem jest osoba fizyczna, która zawiera umowę z przedsiębiorcą w celu bezpośrednio niezwiązanym z działalnością gospodarczą.

Art. 3. 1. Ustawy nie stosuje się do umów o kredyt konsumencki:

- 1) ⁽²⁾ o wysokości większej niż 80.000 zł albo równowartości tej kwoty w innej walucie niż waluta polska; wartość waluty obcej oblicza się według średniego kursu ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski dla danej waluty, obowiązującego w dniu poprzedzającym dzień zawarcia umowy,
- 2) ⁽³⁾ (uchylony),
- 3) na mocy których konsument nie jest zobowiązany do zapłaty oprocentowania ani innych kosztów związanych z udzieleniem lub spłatą kredytu konsumenckiego.

2. Ustawy nie stosuje się także do umów o kredyt konsumencki:

- 1) w postaci nieprzewidzianego w umowie, utrzymującego się za zgodą kredytodawcy przez okres co najmniej trzech miesięcy, ujemnego salda; do umów tych stosuje się art. 6, 9 i 10,
- 2) dotyczących odpłatnego korzystania z rzeczy lub praw, jeżeli umowa nie przewiduje przejścia własności rzeczy lub praw na konsumenta,
- 3) ⁽⁴⁾ (uchylony),
- 3a) ⁽⁵⁾ (uchylony),
- 4) w postaci odroczenia terminu płatności za świadczenie niepieniężne, którego przedmiotem jest stałe lub sukcesywne dostarczanie energii elektrycznej, ciepła, paliw gazowych, wody, odprowadzenia nieczystości, wywóz śmieci lub świadczenie innych usług, jeżeli konsument zobowiązany jest do zapłaty za spełnione świadczenie w ustalonych odstępach czasu w trakcie trwania umowy,
- 5) ⁽⁶⁾ przewidujących limit zadłużenia pożyczek i kredytów odnawialnych w rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowym lub w innych rachunkach oszczędnościowych innych niż rachunki kredytowe, z zastrzeżeniem art. 5a; do umów tych stosuje się art. 11.

Art. 4. 1. ⁽⁷⁾ Umowa o kredyt konsumencki powinna być zawarta na piśmie, chyba że odrębne przepisy przewidują inną szczególną formę. Kredytodawca jest obowiązany niezwłocznie doręczyć konsumentowi egzemplarz umowy.

2. Umowa powinna zawierać następujące dane:

- 1) imię, nazwisko konsumenta i jego adres oraz imię, nazwisko (nazwę) i adres (siedzibę) kredytodawcy, a gdy kredytodawcą jest osoba prawna - także określenie organu, który zarejestrował działalność kredytodawcy, i numer w rejestrze, pod którym kredytodawca został wpisany,
- 2) wysokość kredytu,
- 3) zasady i terminy spłaty kredytu,
- 4) roczną stopę oprocentowania oraz warunki jej zmiany,
- 5) opłaty i prowizje oraz inne koszty związane z udzieleniem kredytu, w tym opłatę za rozpatrzenie wniosku kredytowego oraz przygotowanie i zawarcie umowy kredytowej, zwaną dalej "opłatą przygotowawczą", będące elementem całkowitego kosztu kredytu, oraz warunki ich zmiany,
- 6) informację o całkowitym koszcie kredytu i rzeczywistej rocznej stopie oprocentowania, o których mowa w art. 7 ust. 1 i 2,
- 7) sposób zabezpieczenia, jeżeli umowa je przewiduje, oraz opłaty należne kredytodawcy z tego tytułu,
- 8) informację o pozostałych kosztach, do których zapłaty zobowiązany jest konsument w związku z zawartą umową,
- 9) informację o łącznej kwocie wszystkich kosztów, opłat i prowizji, do których zapłaty zobowiązany jest konsument,
- 10) informację o uprawnieniu i skutkach przedterminowej spłaty kredytu przez konsumenta,
- 11) informację o terminie, sposobie i skutkach wykonania uprawnienia do odstąpienia od umowy przez konsumenta, o którym mowa w art. 11,
- 12) informację o skutkach uchybienia postanowieniom dotyczącym zasad i terminu spłaty kredytu,

13) ⁽⁸⁾ informację o rocznej stopie oprocentowania zadłużenia przeterminowanego oraz warunki jej zmiany, a także informację o innych kosztach ponoszonych przez konsumenta w związku z niewykonaniem przez niego zobowiązań wynikających z umowy, w tym o kosztach upomnień lub wezwań do zapłaty, kosztach sądowych i postępowania egzekucyjnego.

3. Jeżeli nie jest możliwe podanie kosztów, do których poniesienia zobowiązany jest konsument, należy określić ich szacunkową wysokość oraz okoliczności, od których zależy ich ostateczna wysokość i obowiązek zapłaty przez konsumenta.

3a. ⁽⁹⁾ Do obliczenia rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania, jeżeli nie jest możliwe określenie wysokości kredytu konsumenckiego, czasu trwania umowy oraz terminów spłat kredytu, należy przyjąć, że kwota kredytu wynosi 8.000 zł, a spłata kredytu następuje w miesięcznych ratach w ciągu 12 miesięcy kalendarzowych.

4. ⁽¹⁰⁾ (uchylony).

5. ⁽¹¹⁾ W przypadkach gdy kredytodawca nie doręcza konsumentowi egzemplarza umowy w chwili jej zawarcia jest obowiązany wręczyć konsumentowi niepodpisany informacyjny egzemplarz umowy odpowiadający jej treści. Kredytodawca jest obowiązany niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni od daty zawarcia umowy, doręczyć konsumentowi podpisany przez strony egzemplarz umowy.

Art. 5. 1. ⁽¹²⁾ Jeżeli kredyt konsumencki przeznaczony jest na nabycie określonej rzeczy lub usługi, umowa o kredyt konsumencki, niezależnie od danych zawartych w art. 4, powinna zawierać:

- 1) opis rzeczy lub usługi,
- 2) cenę nabycia rzeczy lub usługi, jeżeli zapłata nastąpiłaby za gotówkę, oraz cenę nabycia przy wykorzystaniu kredytu,
- 3) część ceny, którą konsument jest zobowiązany zapłacić w gotówce,
- 4) warunki, od których spełnienia uzależnione jest przejście własności rzeczy sprzedanej na konsumenta, jeżeli umowa sprzedaży została zawarta z zastrzeżeniem własności,
- 5) informację, że kredyt jest dostępny wyłącznie od wskazanego przez sprzedawcę kredytodawcy, jeżeli pomiędzy podmiotem, z którym konsument zawarł umowę o nabycie rzeczy lub usługi, a kredytodawcą istnieje umowa, na mocy której kredyt na nabycie rzeczy lub usługi jest dostępny wyłącznie od tego kredytodawcy.

2. Przepisy dotyczące umowy o kredyt konsumencki przeznaczony na nabycie określonej rzeczy lub usługi stosuje się odpowiednio do umowy o kredyt konsumencki przeznaczony na nabycie określonego prawa.

Art. 5a. ⁽¹³⁾ 1. W przypadkach umów o kredyt konsumencki, o których mowa w art. 3 ust. 2 pkt 5, umowa powinna być zawarta na piśmie, chyba że odrębne przepisy przewidują inną szczególną formę. Kredytodawca jest obowiązany niezwłocznie doręczyć konsumentowi egzemplarz umowy.

2. Umowa, oprócz danych określonych w art. 4 ust. 2 pkt 1, 4 i 7, powinna zawierać:

- 1) limit kredytu, jeżeli jest określony,

- 2) informacje o opłatach i prowizjach oraz inne koszty, do zapłaty których zobowiązany jest konsument w związku z zawartą umową,
- 3) warunki spłaty kredytu,
- 4) informację o terminie, sposobie i skutkach wykonania uprawnienia do odstąpienia od umowy przez konsumenta, o którym mowa w art. 11.

Art. 6. Jeżeli zadłużenie konsumenta w związku z nieprzewidzianym w umowie przekroczeniem salda na rachunku bankowym utrzymuje się za zgodą kredytodawcy przez okres co najmniej 3 miesięcy, kredytodawca obowiązany jest poinformować konsumenta pisemnie o rocznej stopie oprocentowania i innych kosztach kredytu oraz o każdej ich zmianie.

Art. 7. 1. ⁽¹⁴⁾ Całkowity koszt kredytu oznacza wszystkie koszty wraz z odsetkami i innymi opłatami i prowizjami, które konsument jest zobowiązany zapłacić za kredyt, z wyjątkiem kosztów:

- 1) które ponosi konsument w związku z niewykonaniem swoich zobowiązań wynikających z umowy o kredyt konsumencki,
- 2) które w związku z nabyciem rzeczy lub usługi ponosi konsument, niezależnie od tego, czy nabycie następuje z wykorzystaniem kredytu,
- 3) prowadzenia rachunku, z którego realizowane są spłaty, oraz kosztów przelewów i wpłat na ten rachunek, chyba że konsument nie ma prawa wyboru podmiotu prowadzącego rachunek, a koszty te przekraczają koszty dla rachunków oszczędnościowych stosowane przez podmiot prowadzący rachunek,
- 4) ⁽¹⁵⁾ ustanowienia, zmiany oraz związanych z wygaśnięciem zabezpieczeń i ubezpieczenia, z wyjątkiem kosztów ubezpieczenia spłaty kredytu - wraz z oprocentowaniem i pozostałymi kosztami - na wypadek śmierci, inwalidztwa, choroby lub bezrobocia konsumenta,
- 5) wynikających ze zmiany kursów walut.

2. Wzory obliczenia rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania określa załącznik do ustawy.

3-5. ⁽¹⁶⁾ (uchylone).

Art. 7a. ⁽¹⁷⁾ Łączna kwota wszystkich opłat, prowizji oraz innych kosztów związanych z zawarciem umowy o kredyt konsumencki, z wyłączeniem udokumentowanych lub wynikających z innych przepisów prawa kosztów, związanych z ustanowieniem, zmianą lub wygaśnięciem zabezpieczeń i ubezpieczeń (w tym kosztów ubezpieczenia spłaty kredytu, o którym mowa w art. 7 ust. 1 pkt 4), nie może przekroczyć 5 % kwoty udzielonego kredytu konsumenckiego.

Art. 8. 1. Konsument jest uprawniony do spłaty kredytu przed terminem określonym w umowie. Termin dokonania spłaty powinien odpowiadać terminom wnoszenia rat określonym w umowie.

1a. ⁽¹⁸⁾ W przypadku, o którym mowa w ust. 1, konsument jest obowiązany poinformować kredytodawcę o zamiarze wcześniejszej spłaty kredytu najpóźniej w terminie 3 dni przed jej dokonaniem.

2. Jeżeli konsument spłaca kredyt przed terminem, wówczas w przypadku:
- 1) kredytu oprocentowanego - nie jest zobowiązany do zapłaty oprocentowania za okres po spłacie kredytu,
  - 2) kredytu nieoprocentowanego - konsument ma prawo do zmniejszenia zapłaconych kredytodawcy prowizji i opłat proporcjonalnie do okresu, o który skrócono czas korzystania z kredytu.
  3. ⁽¹⁹⁾ Za wcześniejszą spłatę kredytu kredytodawca nie może zastrzec prowizji.
  4. Kredytodawca obowiązany jest rozliczyć się z konsumentem w terminie 14 dni od dnia dokonania spłaty kredytu.

Art. 9. 1. ⁽²⁰⁾ Weksel lub czek konsumenta wręczony kredytodawcy w celu spełnienia lub zabezpieczenia świadczenia wynikającego z umowy o kredyt konsumencki powinien zawierać klauzulę "nie na zlecenie" lub inną równoznaczną.

2. W razie przyjęcia przez kredytodawcę weksla lub czeku niezawierającego klauzuli "nie na zlecenie" i przeniesienia takiego weksla lub czeku na inną osobę, kredytodawca obowiązany jest do naprawienia poniesionej przez konsumenta szkody w związku z zapłatą na rzecz posiadacza weksla lub czeku.

3. Przepis ust. 2 stosuje się również, gdy weksel lub czek znalazł się w posiadaniu innej osoby wbrew woli kredytodawcy.

4. ⁽²¹⁾ Kredytodawca jest obowiązany niezwłocznie po spełnieniu przez konsumenta świadczenia wynikającego z umowy o kredyt konsumencki zwrócić weksel konsumentowi.

Art. 10. 1. Wyłączenie lub ograniczenie zarzutów przysługujących konsumentowi w razie przelewu przez kredytodawcę wierzytelności z umowy o kredyt konsumencki jest bezskuteczne.

2. W razie przejęcia albo przystąpienia przez konsumenta do długu wynikającego z umowy, na podstawie której został udzielony kredyt konsumencki innej osobie, kredytodawca obowiązany jest do poinformowania konsumenta na piśmie o warunkach kredytu. Art. 4 ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

Art. 11. 1. ⁽²²⁾ Konsument, z zastrzeżeniem ust. 6 i art. 12 ust. 1, może, bez podania przyczyny, odstąpić od umowy o kredyt konsumencki w terminie 10 dni od dnia zawarcia umowy. Jeżeli umowa o kredyt konsumencki nie zawierała informacji o uprawnieniu do odstąpienia od umowy, konsument może odstąpić od umowy w terminie 10 dni od dnia otrzymania informacji o prawie odstąpienia od umowy, nie później jednak niż w terminie 3 miesięcy od dnia zawarcia umowy.

2. Kredytodawca obowiązany jest przy zawarciu umowy wręczyć konsumentowi wzór oświadczenia o odstąpieniu od umowy, z oznaczeniem swojego imienia, nazwiska (nazwy) i adresu zamieszkania (siedziby).

3. Termin do odstąpienia od umowy jest zachowany, jeżeli konsument przed jego upływem złoży pod wskazanym przez kredytodawcę adresem oświadczenie o odstąpieniu od umowy. W razie spełnienia świadczenia przez kredytodawcę przed upływem terminu do odstąpienia od umowy odstąpienie staje się skuteczne, jeżeli świadczenie zostanie zwrócone kredytodawcy łącznie z oświadczeniem o odstąpieniu od umowy, z zastrzeżeniem ust. 4.

4. Jeżeli spełnienie świadczenia przez kredytodawcę nastąpiło na rzecz podmiotu, od którego konsument nabył rzecz lub usługę, i między tym podmiotem a kredytodawcą istnieje umowa regulująca zasady udzielania kredytu konsumenckiego na nabycie rzeczy lub usługi, konsument może odstąpić od umowy o kredyt konsumencki poprzez złożenie oświadczenia, o którym mowa w ust. 3. Warunki zwrotu świadczenia kredytodawcy określa umowa zawarta między podmiotem, od którego konsument nabył rzecz lub usługę, a kredytodawcą.

5. Przed upływem terminu do odstąpienia od umowy konsument nie jest zobowiązany do spłaty kredytu ani zapłaty oprocentowania. W razie odstąpienia od umowy kredytodawca obowiązany jest niezwłocznie zwrócić poniesione przez konsumenta na rzecz kredytodawcy koszty udzielanego kredytu, z wyjątkiem opłaty przygotowawczej oraz pobranych przez kredytodawcę opłat związanych z ustanowieniem zabezpieczenia.

6. Prawo do odstąpienia od umowy nie przysługuje konsumentowi w razie zawarcia umowy o kredyt konsumencki przeznaczony na nabycie rzeczy lub prawa, których cena zależy wyłącznie od ruchu cen na rynku finansowym lub giełdowym.

7. ⁽²³⁾ (uchylony).

8. ⁽²⁴⁾ (uchylony).

Art. 12. 1. Jeżeli kredyt konsumencki przeznaczony był na nabycie określonej rzeczy lub usługi na podstawie umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa lub na odległość, to odstąpienie przez konsumenta od tej umowy jest skuteczne także wobec umowy o kredyt konsumencki.

2. W przypadku odstąpienia od umowy, o którym mowa w ust. 1, kredytodawca obowiązany jest zwrócić poniesione przez konsumenta koszty zgodnie z trybem określonym w art. 11 ust. 5.

Art. 13. 1. W razie odstąpienia przez konsumenta od umowy, na podstawie której nabył on rzecz lub usługę, z powodu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, odstąpienie od tej umowy jest skuteczne także wobec umowy o kredyt konsumencki, jeżeli pomiędzy podmiotem, z którym konsument zawarł umowę o nabycie rzeczy lub usługi, a kredytodawcą istnieje umowa, na mocy której kredyt na nabycie rzeczy lub usługi jest dostępny wyłącznie od tego kredytodawcy.

2. Jeżeli podmiot, z którym konsument zawarł umowę o nabycie rzeczy lub usługi, udzielił kredytu we własnym imieniu, wówczas odstąpienie od umowy sprzedaży jest skuteczne również wobec umowy o kredyt konsumencki; ust. 3 stosuje się odpowiednio.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, kredytodawca obowiązany jest zwrócić poniesione przez konsumenta koszty zgodnie z trybem określonym w art. 11 ust. 5.

4. ⁽²⁵⁾ Jeżeli pomiędzy podmiotem, z którym konsument zawarł umowę o nabycie rzeczy lub usługi, a kredytodawcą istnieje umowa, o której mowa w ust. 1, kredytodawca jest obowiązany względem konsumenta wykonać obowiązki wynikające z przepisów ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. Nr 141, poz. 1176), gdyby spełniający świadczenie ich nie wykonał.

5. ⁽²⁶⁾ Jeżeli z powodu nienależytego wykonania zobowiązania nastąpiło obniżenie ceny rzeczy lub usługi nabytej z wykorzystaniem kredytu konsumenckiego, konsument jest zwolniony z obowiązku spłaty kredytu w części odpowiadającej kwocie, o którą nastąpiło obniżenie ceny, jeżeli między podmiotem, z którym konsument zawarł umowę o nabycie rzeczy lub usługi, a kredytodawcą istnieje umowa, na mocy której kredyt na nabycie rzeczy lub usługi jest dostępny wyłącznie od tego kredytodawcy.

Art. 14. ⁽²⁷⁾ Jeżeli konsument nie zapłacił w terminach określonych w umowie pełnych rat kredytu za co najmniej dwa okresy płatności, kredytodawca może wypowiedzieć umowę po uprzednim wezwaniu konsumenta, w trybie określonym w umowie kredytowej, do zapłaty zaległych rat lub ich części w terminie nie krótszym niż 7 dni od otrzymania wezwania pod rygorem wypowiedzenia umowy. Termin wypowiedzenia umowy nie może być krótszy niż 30 dni.

Art. 15. 1. ⁽²⁸⁾ W przypadku naruszenia przez kredytodawcę postanowień art. 4-7 treść zawartej umowy o kredyt konsumencki ulega zmianie w ten sposób, że konsument, po złożeniu kredytodawcy pisemnego oświadczenia, obowiązany jest do zwrotu kredytu bez oprocentowania i innych kosztów kredytu należnych kredytodawcy, z zastrzeżeniem ust. 3, w terminie i w sposób ustalony w umowie. Jeżeli umowa nie określa sposobu spłaty kredytu, konsument obowiązany jest do jego zwrotu w równych ratach, płatnych co miesiąc od dnia zawarcia umowy. Jeżeli umowa nie przewiduje terminu spłaty kredytu, konsument obowiązany jest do jego zwrotu w terminie pięciu lat.

2. W przypadku naruszenia postanowienia art. 10 ust. 2 przepis ust. 1 stosuje się także do stosunku prawnego powstałego na skutek przystąpienia do długu albo przejęcia długu.

3. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 i 2, konsument jest zobowiązany do poniesienia przewidzianych w umowie kosztów ustanowienia zabezpieczenia i ubezpieczenia kredytu.

Art. 16. ⁽²⁹⁾ W ofertach i reklamach dotyczących kredytu konsumenckiego zawierających jakiegokolwiek dane dotyczące kosztu kredytu konsumenckiego kredytodawca lub podmiot pośredniczący w zawarciu umowy są obowiązani podawać rzeczywistą roczną stopę oprocentowania, wyliczoną od całkowitego kosztu kredytu.

Art. 17. Postanowienia umowne nie mogą wyłączać ani ograniczać uprawnień konsumenta przewidzianych w ustawie, także w razie dokonania wyboru prawa obcego. W takich przypadkach stosuje się przepisy ustawy.

Art. 18. Do umów objętych przepisami ustawy nie stosuje się przepisów [rozdziału I](#) działu IV tytułu XI księgi trzeciej Kodeksu cywilnego.

Art. 18a. ⁽³⁰⁾ Kto, zawierając z konsumentem umowę o kredyt konsumencki, pobiera korzyści majątkowe przewyższające wysokość odsetek maksymalnych określonych przez ustawę lub zastrzega sobie pobieranie tych korzyści, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Art. 19. W [ustawie](#) z dnia 20 maja 1971 r. - Kodeks wykroczeń (Dz. U. Nr 12, poz. 114, z 1981 r. Nr 24, poz. 124, z 1982 r. Nr 16, poz. 125, z 1983 r. Nr 6, poz. 35 i Nr 44, poz. 203, z 1984 r. Nr 54, poz. 275, z 1985 r. Nr 14, poz. 60 i Nr 23, poz. 100, z 1986 r. Nr 39, poz. 193, z 1988 r. Nr 20, poz. 135 i Nr 41, poz. 324, z 1989 r. Nr 34, poz. 180, z 1990 r. Nr 51, poz. 297, Nr 72, poz. 422 i Nr 86, poz. 504, z 1991 r. Nr 75, poz. 332 i Nr 91, poz. 408, z 1992 r. Nr 24, poz. 101, z 1994 r. Nr 123, poz. 600, z 1995 r. Nr 6, poz. 29, Nr 60, poz. 310 i Nr 95, poz. 475, z 1997 r. Nr 54, poz. 349, Nr 60, poz. 369, Nr 85, poz. 539, Nr 98, poz. 602, Nr 104, poz. 661, Nr 106, poz. 677, Nr 111, poz. 724, Nr 123, poz. 779, Nr 133, poz. 884 i Nr 141, poz. 942, z 1998 r. Nr 113, poz. 717, z 1999 r. Nr 83, poz. 931 i Nr 101, poz. 1178 oraz z 2000 r. Nr 22, poz. 271, Nr 73, poz. 852, Nr 74, poz. 855 i Nr 117, poz. 1228) po art. 138b dodaje się art. 138c w brzmieniu:

"Art. 138c. § 1. Kto w zakresie działalności swojego przedsiębiorstwa zawiera z konsumentem umowę o kredyt konsumencki z rażącem naruszeniem wymagań dotyczących treści umowy albo z pominięciem obowiązku doręczenia jej dokumentu, podlega karze grzywny.

§ 2. Tej samej karze podlega, kto w ogłoszeniach i reklamach dotyczących kredytu konsumenckiego, określając warunki udzielenia kredytu, nie podaje rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania.

§ 3. Kto przyjmuje od konsumenta weksel lub czek niezawierający klauzuli «nie na zlecenie» w celu spełnienia lub zabezpieczenia świadczenia wynikającego z umowy o kredyt konsumencki, podlega karze grzywny.

§ 4. Jeżeli przedsiębiorcą jest podmiot niebędący osobą fizyczną, odpowiedzialność przewidzianą w przepisach § 1-3 ponosi osoba kierująca przedsiębiorstwem lub osoba upoważniona do zawierania umów z konsumentami."

Art. 20. W ustawie z dnia 14 grudnia 1995 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 1996 r. Nr 1, poz. 2, z 1999 r. Nr 101, poz. 1178 i z 2001 r. Nr 8, poz. 64) w [art. 29](#) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

"3. Do umów o kredyt konsumencki zawieranych przez kasy stosuje się przepisy ustawy z dnia 20 lipca 2001 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. Nr 100, poz. 1081)."

Art. 21. Do umów zawartych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 22. Ustawa wchodzi w życie po upływie 12 miesięcy od dnia ogłoszenia.

ZAŁĄCZNIK ⁽³¹⁾

WZORY OBLICZENIA RZECZYWISTEJ ROCZNEJ STOPY OPROCENTOWANIA

I. Wzór obliczenia rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania

1. Rzeczywistą roczną stopę oprocentowania, wyrażoną w postaci rocznej stopy procentowej kwoty udzielonego kredytu, kredytodawca oblicza zgodnie z następującym wzorem matematycznym:

wzór

2. Poszczególne litery i symbole użyte we wzorze oznaczają:

K - numer kolejnej wypłaty raty kredytu;

K' - numer kolejnej spłaty kredytu lub kosztów;

A_K - kwotę wypłaty raty kredytu "K";

A'_K - kwotę spłaty kredytu lub kosztów "K'";

Σ - sumę;

m - numer ostatniej wypłaty raty kredytu;

m' - numer ostatniej spłaty kredytu lub kosztów;

t_K - okres, wyrażony w latach lub ułamkach lat, między pierwszą wypłatą i kolejnymi wypłatami, począwszy od 2 do wypłaty "m";

t'_K - okres, wyrażony w latach lub ułamkach lat, między pierwszą wypłatą kredytu i kolejnymi spłatami kredytu lub kosztów, począwszy od 1 do spłaty "m'";

i - rzeczywistą roczną stopę oprocentowania.

3. W celu obliczenia rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania przyjmuje się następujące założenia:

- 1) kwoty wypłacane i spłacane przez strony umowy o kredyt konsumencki nie muszą być równe ani nie muszą być płacone w równych odstępach czasu,
- 2) datą początkową będzie data pierwszej wypłaty raty kredytu,
- 3) odstępy czasu między datami używanymi w obliczeniach wyrażone będą w latach lub w ułamkach roku, przy czym rok liczy 365 dni, a w przypadku lat przestępnych 366 dni,
- 4) wynik obliczeń podaje się z dokładnością do co najmniej jednego miejsca po przecinku, przy czym jeżeli cyfra występująca po wybranym przez obliczającego miejscu po przecinku jest mniejsza niż 5, cyfrę tę pomija się, gdy zaś jest większa albo równa 5, cyfrę poprzedzającą zwiększa się o 1.

4. W celu obliczenia rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania uwzględnia się należności w wysokości z dnia zawarcia umowy, w tym opłaty, prowizje i koszty związane z udzieleniem kredytu, o których mowa w art. 4 ust. 2 pkt 5 i 7, koszty ponoszone przez kredytobiorcę na podstawie odrębnych przepisów, związane z zabezpieczeniem ryzyka kredytowego, w tym koszty ustanowienia hipoteki, zastawu rejestrowego, ubezpieczenia kredytu, ubezpieczenia składników majątkowych związane z udzieleniem kredytu, opłaty za udzielenie pełnomocnictwa do rachunku bankowego, oraz koszty, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 3.

5. Obliczanie rocznej stopy procentowej na podstawie kalendarza (1 rok = 365 dni lub 366 dni w przypadku lat przestępnych).

Przykłady obliczeń:

- 1) Kwota pożyczki: S = 1.000 euro w dniu 1 stycznia 1994 r.; spłata jednorazowa w wysokości 1.200 euro dokonana w dniu 1 lipca 1995 r., tzn. w 1 1/2 roku lub 546 dni (365 + 181) od dnia pożyczki;

równanie przybiera postać:

wzór

lub

wzór

$$1 + i = 1,1296204$$

$$i = 0,1296204$$

powyższą liczbę zaokrągla się do 13% (lub do 12,96% w przypadku dokładności do dwóch miejsc po przecinku).

- 2) Kwota pożyczki wynosi $S = 1.000$ euro w dniu 1 stycznia 1994 r., lecz pożyczkodawca zatrzymuje 50 euro na koszty administracyjne, a więc kwota pożyczki wynosi w rzeczywistości 950 euro; spłata w wysokości 1.200 euro, jak w przykładzie pierwszym, dokonana zostaje w dniu 1 lipca 1995 r.;

równanie przybiera postać:

wzór

lub

wzór

$$1 + i = 1,169026$$

$$i = 0,169026$$

powyższą liczbę zaokrągla się do 16,9%.

- 3) Kwota pożyczki wynosi 1.000 euro w dniu 1 stycznia 1994 r.; spłata w dwóch równych ratach po 600 euro każda, płatnych po roku i po dwóch latach od dnia wypłaty pożyczki; równanie przybiera postać:

wzór

rozwiązanie algebraiczne daje $i = 0,1306623$, co zaokrągla się do 13% (lub 13,07% w przypadku dokładności do dwóch miejsc po przecinku).

- 4) Kwota pożyczki wynosi 1.000 euro w dniu 1 stycznia 1994 r., zaś raty spłacone przez pożyczkobiorcę wynoszą:

po 3 miesiącach (0,25 roku lub 90 dni) - 272 euro

po 6 miesiącach (0,5 roku lub 181 dni) - 272 euro

po 12 miesiącach (1 rok lub 365 dni) - 544 euro

ogółem 1.088 euro

równanie przybiera postać:

wzór

równanie pozwala na obliczenie "i" drogą kolejnych przybliżeń;
wynik wynosi $i = 0,13226$, co zaokrągla się do 13,2% (lub 13,23% w przypadku dokładności do dwóch miejsc po przecinku).

II. (uchylona).

¹⁾ Art. 2 ust. 2 pkt 6 uchylony przez art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. ([Dz.U.04.162.1693](#)) zmieniającej nin. ustawę z dniem 3 sierpnia 2004 r.

²⁾ Art. 3 ust. 1 pkt 1:

- zmieniony przez art. 1 pkt 1 lit. a) ustawy z dnia 22 maja 2003 r. ([Dz.U.03.109.1030](#)) zmieniającej nin. ustawę z dniem 28 września 2003 r.

- zmieniony przez art. 3 pkt 1 lit. a) tiret pierwsze ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U.05.137.1316) z dniem 20 lutego 2006 r.

³⁾ Art. 3 ust. 1 pkt 2 uchylony przez art. 3 pkt 1 lit. a) tiret drugie ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U.05.137.1316) z dniem 20 lutego 2006 r.

⁴⁾ Art. 3 ust. 2 pkt 3 uchylony przez art. 3 pkt 1 lit. b) ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U.05.137.1316) z dniem 20 lutego 2006 r.

⁵⁾ Art. 3 ust. 2 pkt 3a uchylony przez art. 3 pkt 1 lit. b) ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U.05.137.1316) z dniem 20 lutego 2006 r.

⁶⁾ Art. 3 ust. 2 pkt 5 dodany przez art. 1 pkt 1 lit. b) tiret trzecie ustawy z dnia 22 maja 2003 r. ([Dz.U.03.109.1030](#)) zmieniającej nin. ustawę z dniem 28 września 2003 r.

⁷⁾ Art. 4 ust. 1 zmieniony przez art. 1 pkt 2 lit. a) ustawy z dnia 22 maja 2003 r. ([Dz.U.03.109.1030](#)) zmieniającej nin. ustawę z dniem 28 września 2003 r.

⁸⁾ Art. 4 ust. 2 pkt 13 dodany przez art. 3 pkt 2 lit. a) ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U.05.137.1316) z dniem 20 lutego 2006 r.

⁹⁾ Art. 4 ust. 3a dodany przez art. 1 pkt 2 lit. b) ustawy z dnia 22 maja 2003 r. ([Dz.U.03.109.1030](#)) zmieniającej nin. ustawę z dniem 28 września 2003 r.

¹⁰⁾ Art. 4 ust. 4 uchylony przez art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. ([Dz.U.04.162.1693](#)) zmieniającej nin. ustawę z dniem 3 sierpnia 2004 r.

¹¹⁾ Art. 4 ust. 5:

- dodany przez art. 1 pkt 2 lit. c) ustawy z dnia 22 maja 2003 r. ([Dz.U.03.109.1030](#)) zmieniającej nin. ustawę z dniem 28 września 2003 r.

- zmieniony przez art. 3 pkt 2 lit. b) ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U.05.137.1316) z dniem 20 lutego 2006 r.

¹²⁾ Art. 5 ust. 1 zdanie wstępne zmienione przez art. 1 pkt 3 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. ([Dz.U.03.109.1030](#)) zmieniającej nin. ustawę z dniem 28 września 2003 r.

¹³⁾ Art. 5a dodany przez art. 1 pkt 4 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. ([Dz.U.03.109.1030](#)) zmieniającej nin. ustawę z dniem 28 września 2003 r.

¹⁴⁾ Art. 7 ust. 1 zdanie wstępne zmienione przez art. 2 pkt 3 lit. a) ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. ([Dz.U.04.162.1693](#)) zmieniającej nin. ustawę z dniem 3 sierpnia 2004 r.

¹⁵⁾ Art. 7 ust. 1 pkt 4 zmieniony przez art. 1 pkt 5 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. ([Dz.U.03.109.1030](#)) zmieniającej nin. ustawę z dniem 28 września 2003 r.

¹⁶⁾ Art. 7 ust. 3-5 uchylony przez art. 2 pkt 3 lit. b) ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. ([Dz.U.04.162.1693](#)) zmieniającej nin. ustawę z dniem 3 sierpnia 2004 r.

¹⁷⁾ Art. 7a dodany przez art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U.05.137.1316) z dniem 20 lutego 2006 r.

¹⁸⁾ Art. 8 ust. 1a dodany przez art. 1 pkt 6 lit. a) ustawy z dnia 22 maja 2003 r. ([Dz.U.03.109.1030](#)) zmieniającej nin. ustawę z dniem 28 września 2003 r.

¹⁹⁾ Art. 8 ust. 3 zmieniony przez art. 1 pkt 6 lit. b) ustawy z dnia 22 maja 2003 r. ([Dz.U.03.109.1030](#)) zmieniającej nin. ustawę z dniem 28 września 2003 r.

²⁰⁾ Art. 9 ust. 1 zmieniony przez art. 1 pkt 7 lit. a) ustawy z dnia 22 maja 2003 r. ([Dz.U.03.109.1030](#)) zmieniającej nin. ustawę z dniem 28 września 2003 r.

²¹⁾ Art. 9 ust. 4 dodany przez art. 1 pkt 7 lit. b) ustawy z dnia 22 maja 2003 r. ([Dz.U.03.109.1030](#)) zmieniającej nin. ustawę z dniem 28 września 2003 r.

²²⁾ Art. 11 ust. 1 zmieniony przez art. 1 pkt 8 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. ([Dz.U.03.109.1030](#)) zmieniającej nin. ustawę z dniem 28 września 2003 r.

²³⁾ Art. 11 ust. 7 uchylony przez art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. ([Dz.U.04.162.1693](#)) zmieniającej nin. ustawę z dniem 3 sierpnia 2004 r.

²⁴⁾ Art. 11 ust. 8 uchylony przez art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. ([Dz.U.04.162.1693](#)) zmieniającej nin. ustawę z dniem 3 sierpnia 2004 r.

²⁵⁾ Art. 13 ust. 4 zmieniony przez art. 1 pkt 9 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. ([Dz.U.03.109.1030](#)) zmieniającej nin. ustawę z dniem 28 września 2003 r.

²⁶⁾ Art. 13 ust. 5 zmieniony przez art. 1 pkt 9 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. ([Dz.U.03.109.1030](#)) zmieniającej nin. ustawę z dniem 28 września 2003 r.

²⁷⁾ Art. 14 zmieniony przez art. 1 pkt 10 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. ([Dz.U.03.109.1030](#)) zmieniającej nin. ustawę z dniem 28 września 2003 r.

²⁸⁾ Art. 15 ust. 1 zmieniony przez art. 1 pkt 11 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. ([Dz.U.03.109.1030](#)) zmieniającej nin. ustawę z dniem 28 września 2003 r.

²⁹⁾ Art. 16 zmieniony przez art. 1 pkt 12 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. ([Dz.U.03.109.1030](#)) zmieniającej nin. ustawę z dniem 28 września 2003 r.

³⁰⁾ Art. 18a dodany przez art. 3 pkt 4 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U.05.137.1316) z dniem 20 lutego 2006 r.

³¹⁾ Załącznik:

- zmieniony przez art. 1 pkt 13 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. ([Dz.U.03.109.1030](#)) zmieniającej nin. ustawę z dniem 28 września 2003 r.

- zmieniony przez art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. ([Dz.U.04.162.1693](#)) zmieniającej nin. ustawę z dniem 3 sierpnia 2004 r.

- zmieniony przez art. 3 pkt 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U.05.137.1316) z dniem 20 lutego 2006 r.